

СПІВВІДНОШЕННЯ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО І ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В МЕХАНІЗМІ ІНВЕСТУВАННЯ

асистент Салтикова А.В., студент Забіяка А.М.

Економічне зростання та економічний розвиток багато в чому залежать від інвестиційної політики, ефективність якої визначає прогрес суспільства. Принципи та механізми державної інвестиційної політики, спрямовані на регулювання інвестиційної діяльності, формуються залежно від особливостей національних економік, їхнього стану, рівня інтегрованості у світове господарство, тенденцій подальшого соціально-економічного розвитку кожної країни.

Однією з головних причин стримування розвитку української економіки є неефективна інвестиційна політика, яка в нашій країні реалізується за умови порушення оптимальних співвідношень між національними заощадженнями та інвестиціями в господарський комплекс, скорочення обсягів накопичення, зменшення бюджетних капіталовкладень, неефективного використання прямих іноземних інвестицій.

Політика державного розвитку має розглядатись, з одного боку, у безпосередньому зв'язку з процесом реформування державного управління в напрямку підвищення його ефективності та посилення децентралізації, а з іншого – відповідно до загальної економічної та соціальної стратегії, наявних ресурсів, інституційної структури та правової бази кожної країни. У цьому відношенні особливої актуальності набуває активізація інноваційно-інвестиційних процесів та впровадження дієвих механізмів щодо їх державного регулювання.

Проблема такого співвідношення піднімалася в радянській школі інвестиційного аналізу. Протягом десятиліть радянські підприємства виступали в якості безправних отримувачів інструкцій: скільки і чого потрібно виробити, у кого закупати сировину, матеріали, що комплектують вироби, кому реалізувати вироблену продукцію.

Економічна теорія і світовий досвід говорять про необхідність зовнішнього контролю для ефективної діяльності підприємства. Лише центр контролю, зацікавлений в довгостроковій рентабельності підприємства, і що знаходиться за межами його сфери впливу, може забезпечити ефективність його функціонування.

Після здобуття незалежності і переходу до нової системи управління економічними процесами, проблема співвідношення централізованого і децентралізованого регулювання інвестиційної діяльності залишилася актуальною. Власні виробничі фонди виявилися застарілими і потребують

заміни на нові більш ефективні; для підтримки конкурентноспроможного виробництва необхідно залучити інвестиції.

Таким чином необхідно раціонально розподілити капітальні вкладення на всіх рівнях: державному, регіональному, місцевому.

Держава для регулювання інвестицій використовує наступні важелі: бюджетна, грошово-кредитна, амортизаційна, податкова політики, регулювання фондового ринку, управління іноземними інвестиціями, законодавчий захист прав інвесторів. На державному рівні потребують фінансового забезпечення фундаментальні дослідження, прикладні розробки, НДДКР.

Важливо наголосити на значенні інноваційної діяльності для розвитку економіки. У сучасному світі показники інноваційної діяльності стають вирішальними у визначенні економічного рівня держави. Провідні, промислово розвинені країни розробляють і здійснюють інноваційні програми у пріоритетних наукових і технологічних напрямках (біотехнології, мікроелектроніки, комп'ютерних технологій, генної інженерії, тощо). Фінансування даних інноваційних напрямків потребує державних і залучених іноземних коштів. Для цього необхідно створити сприятливий клімат на рівні окремих регіонів і держави в цілому.

Для забезпечення ефективного управління формуванням інвестиційних ресурсів на підприємстві зазвичай розроблюється спеціальна інвестиційна стратегія, яка підтримує та забезпечує стабільну інвестиційну діяльність, ефективне використання фінансових ресурсів, фінансову стійкість підприємства на довготермінову перспективу. Найприйнятнішим для підприємства є комплексний підхід до вибору джерел фінансування інвестиційної діяльності.

Перехід до інноваційно-інвестиційної моделі розвитку є складним процесом, який потребує вирішення органами державного управління певної множини важливих задач: створення ефективної законодавчої бази, сприятливих умов для захисту інтересів суб'єктів-новаторів, наукового обґрунтування в обранні пріоритетів стосовно фінансування інновацій та інвестицій, підвищення ефективності господарювання та якісного поліпшення економічного стану окремих підприємств і галузей регіону.

Стимулами, які застосовуються в регіональній політиці для залучення інвестицій в Україну, можуть бути: підтримка політичної стабільності; приведення правової системи до європейських стандартів, зокрема в частині захисту прав власності; посилення ролі української валюти у розрахунках на внутрішньому ринку; створення дієвої системи антикризового моніторингу; реальне упровадження ринкових механізмів у соціально-економічній сфері; подолання бюрократизму та корупції у відносинах з іноземними інвесторами.